

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/156/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814203460
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8814203460.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Y. F., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š. XXX/XX, U. W. M., o zaplatenie 3.244,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 28.11.2018, č. k. 5C/33/2014-178, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku III. a IV.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom, rozhodol, cit.:

- I. „Súd konanie v časti o zaplatenie zmluvného úroku 20,61 eur a úroku z omeškania vo výške 7,92 eur zastavuje.
- II. Žalovaný je povinný žalobcovi zaplatiť sumu 2.527,36 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne z tejto sumy od 16.04.2014 do zaplatenia, a to v splátkach po 76 eur mesačne, pričom každá splátka bude splatná vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku
- III. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá
- IV. Žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.“

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 39, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 9, § 54 ods. 1, § 565 Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení okrem iného uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu istinu 3.244,65 eur, nezaplatené úroky 247,60 eur, nezaplatené sankčné poplatky 6,79 eur, úrok 17,9 % p.a. z nezaplatennej istiny od 22.04.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,0 % p.a. z nezaplatennej istiny a nezaplatených úrokov od 16.04.2014 do zaplatenia, poplatky za upomienky vo výške 15 eur, nahradiť trovy konania - súdny poplatok, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu. Žalobca sa ďalej domáhal zaplatenia ďalšej istiny 3.662,22 eur, nezaplatené úroky 279,19 eur, nezaplatené sankčné poplatky 10,28 eur, úrok 17,9 % p.a. z nezaplatennej istiny od 22.04.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,0 % p.a. z nezaplatennej istiny a nezaplatených úrokov

od 16.04.2014 do zaplataenia, poplatky za upomienky vo výške 15 eur, nahradiť trovy konania - súdny poplatok a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu. V konaní žalobca uplatnil dva samostatné nároky vyplývajúce z dvoch uzavretých úverových zmlúv, a to z úverovej zmluvy č. XXXX zo dňa 04.10.2012, ktorou boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 3 600 eur, ktoré sa žalovaný zaviazal splatiť v 84 splátkach vo výške 75,48 eur, pri fixnej úrokovej sadzbe 17,90 % ročne, priemerná RPMN vo výške 19,59 %, termín splatnosti prvej splátky bol dohodnutý na deň 22.10.2012 a úver mal splatiť do 20.09.2019. Po čerpaní uvedeného úveru spotrebiteľ porušil svoje zmluvné povinnosti, preto bol listom zo dňa 24.03.2014 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 15.04.2014. Napriek výzve odo dňa podania žaloby nebola pohľadávka uhradená. Do podania žaloby pohľadávka žalobcu voči žalovanému predstavovala sumu 3 514,04 eur, ktorá je tvorená nezaplatenou istinou poskytnutého úveru 3 244,65 eur, úrokmi 247,60 eur, sankčnými poplatkami 6,79 eur a poplatkami 15 eur. Istina poskytnutého úveru, nezaplatené úroky sú od 16.04.2014 sankcionované sankčnou províziou vo výške 8 % ročne. Dňa 25.04.2013 uzatvoril žalobca a žalovaný úverovú zmluvu XXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 3 800 eur, ktoré sa žalovaný zaviazal splatiť v 96 splátkach, vo výške 75,16 eur, pri fixnej úrokovej sadzbe 17,90 %, priemerná RPMN 18,86 %, termín prvej splátky 20.05.2013 a úver mal splatiť do 20.04.2021. Po čerpaní úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, preto bol listom zo dňa 24.03.2014 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 15.04.2014. Napriek výzve veriteľa nebola pohľadávka žalobcu ku dňu spísania žaloby uhradená, predstavovala sumu 3 966,69 eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 3 662,22 eur, úrokov 279,19 eur, sankčných poplatkov 10,28 eur a poplatkov 15 eur. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobca mu nedoručil oznámenie o ukončení zmluvného vzťahu a jeho záväzok voči žalobcovi nie je vo výške ako si ho uplatňuje žalobca. Žiadal, aby súd preskúmal skutočnú dlžnú sumu a túto mu umožnil uhradiť v splátkach.

4. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č.k. 5C/33/2014 zo dňa 17.03.2016 konanie v časti o zaplataenie 30 eur zastavil a v prevyšujúcej časti v celom rozsahu žalobe vyhovel. Po podanom odvolaní žalovaného, Krajský súd v Prešove uznesením 3Co/169/206 - 109 zo dňa 07.03.2017 rozsudok okrem výroku o zastavení konania a výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie po vrátení veci v intenciách zrušujúceho rozhodnutia doplnil dokazovanie oboznámením ďalších listinných dôkazov a po doplnení dokazovania uzavrel, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa. V prvom rade sa súd zaoberal platnosťou predčasného zosplatnenia úveru č. XXXXX a skonštatoval, že predčasné zosplatnenie tohto úveru je absolútne neplatným právnym úkonom zo strany žalobcu, pretože absentuje predchádzajúca výzva adresovaná žalovanému, ktorá ho mala upozorniť na možnosť zosplatnenia celého úveru, ak neuhradí omeškanú splátku v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Úverová zmluva č. XXXXX je teda naďalej platná a účinná a žaloba je podaná predčasne. Pokiaľ ide o nárok z úverovej zmluvy č. XXXX, súd uzavrel, že úver je bezúročný a bez poplatkov, a preto priznal len rozdiel medzi reálne poskytnutou sumou úveru 3 600 eur a reálne vrátenými peniazmi žalovaným v sume 1 072,64 eur, t.j. sumu 2 527,36 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne platným v čase zosplatnenia, t.j. od 16.04.2014 do zaplataenia. Žalobcom uplatnenú pohľadávku zo zmluvy č. XXXX súd znížil o nároky vyplývajúce z neprijateľných zmluvných podmienok. Pri dohodnutej výške úrokovej sadzby 17,9 % ročne súd bol toho názoru, že je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko nekorešponduje s bežnou výškou úrokov poskytovaných bankami v danom čase. Súd nepriznal ani uplatnený poplatok za správu úverového účtu vo výške 1,99 eur mesačne, nakoľko za poplatok banka neposkytuje žalovanému žiadne reálne protiplnenie. Súd zhodnotil ako hrubý nepomer právo dodávateľa finančnej služby oproti právam spotrebiteľa jednostranne si určovať, akú časť jednotlivých splátok započíta na istinu a akú na úroky, resp. na poplatky. Žalobca si nerovnomerným a premenlivým spôsobom započítaval zo splátok rôzne sumy na istinu, úroky, poplatky. Súd takúto prax zhodnotil ako neprijateľnú, preto tieto uplatňované nároky nepriznával. K vyčísleným úrokom z úveru uviedol, že nie je zrejme, z akej úrokovej sadzby žalobca vychádzal, z akej istiny ich žalobca počítal a výška úrokov je navyše v rozpore s dobrými mravmi, keďže presahuje obvyklú mieru úrokov poskytovaných bankami pri obdobných úveroch ku dňu 04. 10. 2012 (zmluva č. XXXX). Skonštatoval, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Zo žaloby tiež vyplýva, že žalobca si uplatnil dohodnuté úroky aj po zosplatnení úveru. K tomu súd uviedol, že momentom zosplatnenia nastáva sankčný mechanizmus a v prípade omeškania dlžníka má žalobca nárok len na zákonné úroky z omeškania. Na žiadosť žalovaného a po preukázaní jeho finančnej a ekonomickej situácie mu súd priznal plnenie v splátkach po 76 eur mesačne. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. jeho rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku, proti zamietavej časti rozsudku podal odvolanie žalobca namietajúc nesprávne právne posúdenie veci. Žalobca sa nestotožňuje s argumentáciou súdu, podľa ktorej je dohodnutá výška úrokovej sadzby v rozpore s dobrými mravmi, pretože táto podľa jeho názoru nepresahuje podstatne úrokovú mieru obvyklú v dobe dojednania. Žalobca predložil výpočet služieb, ktoré sú poskytované klientovi v priamej súvislosti s čerpaným úverom v rámci správy úverového účtu v súvislosti s poplatkom za vedenie úverového účtu vo výške 1,99 eur mesačne. Ako ďalšie namietal, že má nárok na zaplatenie úrokov z úveru od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení, pričom poukázal na ustanovenia Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti citoval niektoré rozhodnutia krajských súdov. Čo sa týka posúdenia samotných okolností prípadu, má žalobca za to, že súd nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku. Súd nemôže určiť dlhšiu lehotu na zaplatenie dlhu bez toho, aby zistil relevantné skutkové tvrdenia podložené zodpovedajúcimi dôkazmi. Podľa jeho názoru súd nevykonal žiadne dokazovanie na preukázanie pomerov žalovaného. Zároveň poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 220 ods. 2 CSP má odôvodnenie rozsudku obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ide o nedostatky, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Navrhoval, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil, vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení, doručenom súdu dňa 28.02.2020 navrhol, aby odvolací súd v plnom rozsahu potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

8. Vzhľadom na to, že odvolací súd bol toho názoru, že na prejednávanú vec sa vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie rozhodujúce, výzvou zo dňa 13. 02. 2020 vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy zo dňa 04. 10. 2012. Žalobca vo svojom vyjadrení, doručenom súdu dňa 02.03.2020, k použitiu ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení účinnom v čase ku dňu uzavretia zmluvy 04. 10. 2012) uviedol, že RPMN a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je uvedená v bode 1.2 Zmluvy v prehľadnej tabuľke. Celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť, zodpovedá násobku počtu splátok (84), výšky splátok (75,48 eur) a súčtu násobku počtu splátok a poplatku za správu úverového účtu (1,99 eur), t.j. spolu 6507,48 eur. Poplatok za poskytnutie úveru v zmluve nebol dohodnutý, teda nebol započítaný do celkových nákladov. Žalobca ďalej uviedol, že všetky predpoklady pre výpočet RPMN sú v zmluve uvedené, sú to: výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy. Zároveň uviedol aj základnú rovnicu na výpočet RPMN nachádzajúcu sa v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. s popisom významu symbolov v nej uvedených. Žalobca poukázal na to, že zákon nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN v zmluve špeciálne označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Zákon stanovuje, že sa tieto predpoklady majú v zmluve uviesť, čo banka splnila, pričom výpočet RPMN uvedený v úverovej zmluve vo výške 20,88 % považuje za správny. V prípade, že súd má pochybnosti o správnosti výpočtu RPMN, žalobca navrhuje, aby súd vykonal dokazovanie vyjadrením odborne spôsobilej osoby, resp. znaleckým dokazovaním súladu výpočtu RPMN v úverovej zmluve so zákonom, nakoľko výpočet RPMN, podľa zákonom stanovenej rovnice, vyžaduje odborné matematické znalosti.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. V danom prípade niet akýchkoľvek pochybností, že žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 3 244,65 eur s príslušenstvom má svoj základ v zmluvách o úvere uzatvorených medzi

žalobcom a žalovaným. V predmetnej veci má žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie základ v spotrebiteľských zmluvách; ide teda o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Tento vzťah je typickým občianskoprávnym vzťahom a v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

11. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalobcom túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné úverové podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Žalobca má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo preukázané, aby úver poskytol žalovanému za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti tohto účastníka, prípadne na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

12. Úlohou odvolacieho súdu je preskúmať napadnuté rozhodnutie v rozsahu podaného odvolania, teda v konkrétnom prípade, či súd prvej inštancie procesným postupom zistil skutkový stav podľa ustanovení Civilného sporového poriadku a či na takto zistený skutkový stav aplikoval platné a účinné právne predpisy. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne ustálil, že vzťah medzi žalobcom a žalovanými je vzťahom spotrebiteľským. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď uplatnený nárok žalobcu zo zmluvy zo dňa 25. 04. 2013, č. zmluvy XXXXX nepriznal a žalobu v tejto časti zamietol, nakoľko v dôsledku nesplnenia podmienky pre zosplatenie úveru, a to nedoručenia výzvy žalovanému (č. I. 60 spisu), ktorá ho má upozorniť na možnosť predčasného splatenia úveru (§ 53 ods. 9 OZ), je zmluva stále platná a účinná. Žalobca síce predložil súdu výzvu zo dňa 27. 12. 2013 týkajúcu sa zmluvy č. XXXXX, ale nijako nepreukázal (čím neunesol dôkazné bremeno), aby táto výzva bola aj žalovanému skutočne doručená. Keďže konečná platnosť úveru bola dohodnutá k 20. 04. 2021 (č. I. 69) a k platnému zosplateniu úveru nedošlo, správne uzavrel súd prvej inštancie, že žaloba v tejto časti je podaná predčasne.

13. Nárok uplatnený zo zmluvy o úver č. XXXX (uzavretej dňa 04. 10. 2012) opäť správne súd prvej inštancie vyhodnotil, že žalobcom uplatnený nárok je bezúročný a bez poplatkov.

14. Poplatok za správu účtu vo výške 1,99 eur mesačne správne nepriznal, keďže banka žalovanému neposkytovala reálne žiadne protiplnenia. Objektívne takéto poplatky, aj keď sú upravené v zmluve, sú spôsobilé získať od spotrebiteľa čiastku prevyšujúcu skutočné náklady na takéto výdavky dodávateľa. Napriek uvedenému výpočtu služieb, ktorý žalobca uviedol vo svojom odvolaní, odvolací súd nepovažuje takéto poplatok za odôvodnený. Z výpočtu služieb je zrejmé, že tieto služby klientom neposkytuje v mesačných intervaloch a ide len o hypotetickú možnosť, že ich klient využije, teda o akýsi paušalizovaný poplatok za služby pre prípad, že by ich klient chcel využiť, k čomu ale nemusí reálne dôjsť. Navyše tieto služby sú v prevažnej miere poskytované v elektronickej podobe a možno len ťažko uveriť, že náklady vynaložené na poskytovanie týchto služieb by dosiahli výšku požadovaného mesačného poplatku.

15. Žalobca sa dovoľáva aj nárokov za odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatením úveru zo strany veriteľa. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ má nárok a spotrebiteľ má povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz.

16. Dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIS).

17. K úrokom z omeškania z úrokov odvolací súd uvádza, že Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník neumožňujú veriteľovi požadovať od dlžníka príslušenstvo (úroky z omeškania) v prípade omeškania s platením príslušenstva pohľadávky (dohodnutých zmluvných úrokov). Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v nadväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v ust. § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, jeho vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká aj akcesorický záväzok úrokový, pretrváva iba povinnosť uhradiť už splatné úroky. Tým, že dlžník včas splní úroky z istiny, sa dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením istiny. Ani Občiansky ani Obchodný zákonník pri tom nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24.marca 2004, sp. zn. 35 Odo 101/2002, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R5/2006)

18.Pri dojednaní úrokov z úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednanja obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. V zmluve č. XXXXzo dňa 04. 10. 2012 dohodnutá ročná úroková sadzba úveru (17,9 %) podstatne neprevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 12,89 % ročne, uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Dohodnutá úroková miera prevyšuje len o niečo viac ako 5 % obvyklú úrokovú mieru, a preto záver súdu prvej inštancie o neplatnosti dojednanja o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

19. Odvolací súd zároveň konštatuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 04.10.2012 uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje údaj spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka, musí obsahovať RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN.

20. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

21. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je práve údaj o RPMN, pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom

úvere chýba povinný údaj v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Matematický výpočet RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe k tomuto zákonu v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nemožno označiť za jednoduchý. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do úverového vzťahu s dodávateľom.

22. S neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v ust. § 11 ods. 1 spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Preto správne postupoval súd, ak z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru priznal len rozdiel medzi reálne poskytnutou výškou úveru zo zmluvy č. XXXX a reálne vrátenými peniazmi, t.j. 3600 eur - 1072,64 eur = 2527,36 eur, spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne platným v čase zosplatenia, t.j. od 16.04.2014 do zaplatenia.

23. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil prihliadajúc aj na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

24. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP stotožňuje s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, žiadne preukázateľne trovy mu nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najneskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).